

Pozdravljen, pozdravljena!

Rešitve prejšnje ure:

1. a) in b)

število delavcev	število dni
6	30
1	180
4	45
3	60
2	90

2. a) in b)

število otrok	število dni
100	14
140	10
50	28
70	20
200	7

Tudi tokrat boš ponovil/a graf obratnega sorazmerja.

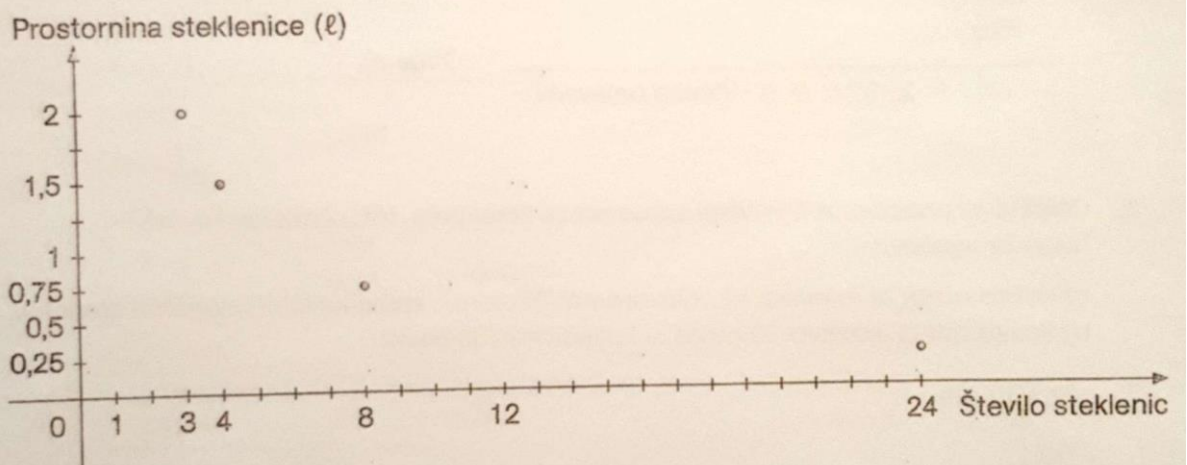
Nekateri učni list že imate (rešuješ na list), drugi ne (rešitve, včasih tudi samo nalogo, pišeš v zvezek).

No, pa začnimo...

- Reši nalogi:
 - 3.
 - 4. –**vsi rešujete v zvezek** in tudi **preglednico** prepisete v zvezek.

3. Enako količino soka pretočimo v različno velike steklenice. Z grafa odčitaj:

- a) kolikšna je celotna količina soka, ki ga želimo pretočiti,
- b) koliko enakih steklenic potrebujemo, če je prostornina steklenice 1,5 litra,
- c) koliko enakih steklenic bi potrebovali, če je prostornina steklenice 0,25 litra,
- č) kolikšna je prostornina vsake steklenice, če s sokom napolnimo 12 enakih steklenic,
- d) kolikšna je prostornina steklenice, če celotno količino soka pretočimo v osem enakih steklenic.

4. V koordinatni sistem nariši urejene pare števil. Ugotovi, v kakšnem odnosu sta količini x in y , ter nariši graf njune odvisnosti. Podatke preberi iz preglednice.

x	1	2	4	8	16
y	16	8	4	2	1

V nadaljevanju boš utrjeval/a znanje iz snovi: **Odstotni račun kot premo sorazmerje.** (U 121, 122)

Za lažje reševanje vedno premisli, kaj pri posamezni nalogi predstavlja 100 %.

- **Rešuj v zvezek**, besedila ni treba prepisovati.

Reši le naloge: 1., 2., 3., 5., 9., 11. (pri 11. lahko uporabiš kalkulator)

(na učnem listu A3 so to 5., 6., 7., 9., 13., 15. naloga)

(Seveda lahko za vajo rešiš vse naloge. 😊)

1. Na šoli je 420 učencev. 21 učencev je bilo izbranih za nagradni izlet na morje. Koliko odstotkov je to?
2. V zlitini je 65 % bakra, 32 % cinka in 3 % svinca. Koliko kilogramov vsake kovine je v 840 kg zlitine?
3. Cena računalnika so s 720 € znižali na 540 €. Za koliko odstotkov je računalnik sedaj cenejši?
4. Rob kocke meri 10 cm. Za koliko odstotkov se poveča vsota dolžin vseh robov, če rob kocke povečamo za 40 %?
5. Po šestmesečni uporabi motorja je njegova vrednost zmanjšana na 85 % prvotne cene. Kolikšna je prvotna cena, če je znižana cena 8 160 €?
6. Stranica kvadrata meri 12 cm. Za koliko odstotkov se mu bo povečal obseg in za koliko odstotkov ploščina, če mu stranico povečamo za 25 %?
7. V skladišču je bilo 10 250 kg krompirja. Čez zimo je zgnilo $3\frac{1}{5}$ % krompirja. Koliko kilogramov krompirja je zgnilo in koliko je ostalo dobrega?
8. Najemnino za stanovanje so zvišali za 12 %, to je 60 €. Kolikšna je nova najemnina?

9. Ceno avtomobila, ki je bila 14 000 €, so najprej povečali za 10 %, nato pa zmanjšali za 10 %. Kolikšna je nova cena avtomobila po podražitvi in pocenitvi? (*Pazi na vrstni red. Premisli, katera cena predstavlja 100 % glede na zastavljeno vprašanje.*)
10. Ceno izdelka, ki je stal 10 €, so najprej povečali za 10 %, nato pa znižali za 10 %. Obkroži črko pred pravilno trditvijo. Po znižanju je bila cena izdelka:
- enaka, kot na začetku,
 - manjša, kot na začetku,
 - večja, kot na začetku.
11. Po znižanju za 2,5 % stane izdelek 66,30 €. Kolikšna je bila cena izdelka pred znižanjem?
12. Tovarna je v letu dni izdelala 400 000 parov smučí. Naslednje leto je proizvodnjo povečala za 15 %, leto kasneje pa zmanjšala za 10 %. Koliko smučí so izdelali zadnje leto?

Ponovi premo in obratno sorazmerje.

- ✓ Kdaj sta dve količini premo in kdaj obratno sorazmerni.
- ✓ Kakšna je enačba premega sorazmerja. Kako izračunaš količnik k .
- ✓ Kakšna je enačba obratnega sorazmerja. Kako izračunaš c .
- **Preglednice** pri 3. in 4. nalogi **prepiši v zvezek** in ju vanj tudi reši. Seveda reši tudi 5. nalogo.

Premo in obratno sorazmerje

3. Izpolni preglednice, če sta spremenljivki x in y obratno sorazmerni. Zapiši enačbo obratnega sorazmerja in zapiši ugotovitev.

x – neodvisna spremenljivka y – odvisna spremenljivka $k = x \cdot y$

a)

x	1	3	4		
y	24			12	2,4
k					

Enačba:

b)

x			7	14	1
y	2	4	28		
k					

Enačba:

c)

x	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{8}$		
y	$\frac{5}{8}$			5	$\frac{5}{4}$
k					

Enačba:

Ugotovitev:

4. Ugotovi, ali gre za premo ali za obratno sorazmerje. Zapiši enačbo sorazmerja.

a)

x	24	48	12
y	6	12	3

Vrsta sorazmerja:
Enačba:

a)

x	12	6	24
y	4	8	2

Vrsta sorazmerja:
Enačba:

5. V šolski kuhinji pripravljajo sendviče za 285 učencev. V vsakem sendviču je 4 dag salame. Koliko sendvičev lahko pripravijo z enako količino salame, če dajo v vsak sendvič po 6 dag salame?

- Pri nalogi najprej ugotovi, ali gre za premo ali obratno sorazmerje. Nato se loti reševanja nalog – reši **vsaj**: 1., 2., 3., 5., 6., 9.
1. Za 15 kg kruha potrebujemo 12 kg moke. Koliko kg kruha spečemo iz 10 kg moke?
 2. Lani smo za kosilo plačali mesečno 64 €, letos pa se je podražilo za 5 %. Kolikšna je nova mesečna cena?
 3. Bazen napolnimo v 5 urah po 4 ceveh z enako zmogljivostjo.
 - a) Ali bi bil bazen poln v enem dnevu, če polnimo samo z eno cevjo?
 - b) Koliko enakih cevi bi bilo potrebno, da bi bil bazen poln v dveh urah?
 4. 1,7 metrov dolg kos kovinske palice ima maso 0,765 kg. Odžagamo ji kos dolg 1 m. Kolikšno maso ima in kolikšno maso ima ostanek?
 5. Športno društvo, ki ima 52 članov, je najelo za rekreacijo telovadnico. Če bi se rekreacije udeležili vsi, bi plačal vsak 15 €. Izračunaj, koliko je moral plačati vsak, če je rekreacijo obiskovalo 40 članov.
 6. Avtomobil na 180 km dolgi poti porabi 12 litrov bencina. Koliko litrov bencina porabi za 240 km dolgo pot, če je hitrost vožnje enakomerna?
 7. Če stojim na ravni podlagi, veliki 4 dm^2 , je tlak v ploskvi pod podplati 240 kPa. Kolikšen je tlak pri isti teži, če stojim na smučeh s površino 32 dm^2 ?
 8. V krogu s polmerom 5 cm je narisana 9 cm dolga tetiva. Kako dolga je tetiva v krogu s polmerom 8 cm pri enako velikem središčnem kotu?
 9. Dan pred praznikom so bili na cesti zastoji. Za pot je Miha potreboval 4 ure, ker je vozil z enakomerno hitrostjo 45 km/h.
 - a) Kolikšen bi bil čas vožnje, če bi vozil s hitrostjo 60 km/h?
 - b) Kakšna bi bila njegova hitrost, če bi za isto pot potreboval le dve uri?

Če si želiš več nalog, lahko obiščeš naslednje spletne strani:

<http://www.e-um.si/lessons/240/Glava.pdf>

<http://www.e-um.si/lessons/243/Glava.pdf>

<http://www.e-um.si/lessons/246/Glava.pdf>

<http://www.e-um.si/lessons/247/Glava1.pdf>

<https://interaktivne->

[vaje.si/02_osnova/predmeti_meni/matematika_meni_6_9.html](https://interaktivne-vaje.si/02_osnova/predmeti_meni/matematika_meni_6_9.html)

(Malo

pobrskej, v iUčbenikih lahko najdeš tudi dodatno razlago.)

Srečno in zdravo!

Učiteljica Darja Mihelčič

